

door: Marc van Oostendorp

“Chinees leek me te ingewikkeld”

De zomerschool Nederlands in Zeist

Ieder jaar organiseert de Nederlandse Taalunie zomerscholen in Gent en Zeist voor ultramuraal buitenlandse studenten Nederlands. Hoe is de sfeer op de school in Zeist?

Wat leren de studenten er? En missen ze het contact met de doorsnee-moedertaalspreker niet?

Het is een warme zomer, maar vandaag regent het voortdurend. In een mooie zaal in een conferentieoord in Zeist zitten een paar honderd twintigers van over de hele wereld te luisteren naar een ambtenaar van de Nederlandse Taalunie. “We gaan een miniquiz doen!” roept deze enthousiast. “Welke vier ministers zijn er verantwoordelijk voor de Taalunie?” De jongeren kijken hem engszins verbaasd aan. “Ik geef één hint,” zegt de ambtenaar. “Het zijn twee Nederlanders en twee Vlamingen.” Het blijft stil. “Hebben jullie de politiek nog niet behandeld?” vraagt de ambtenaar voor hij zelf de antwoorden maar geeft.

De presentatie van de precieze structuur van de ambtelijke organisatie duurt bijna drie kwartier. Na aloop staan een jongen en vier meisjes thee te drinken en grapjes te maken bij een hoog tafeltje. De jongen komt uit de

ring rond Brussel, de meisjes uit Rusland en Roemenie. De grapjes zijn allemaal in het Nederlands, want dat is de taal die ze in hun vaderland studeren. Ze zijn geselecteerd om drie weken in Zeist aan hun taalvaardigheid te werken.

Waarom Nederlands? De antwoorden op die vraag blijven nogal te verschillen. “Ik wilde een taal leren,” zegt een Russisch meisje. “Ik kon kiezen tussen Chinees en Nederlands. Chinees leek me te ingewikkeld.” Haar nieuwe Roemeense vriendin leek het meer om de uitdaging op een carrière te doen. “Ik wilde een taal leren van een Noord-Europese land. En ik zag dat de docent Nederlands een moedertaalspreker was. Het leek mij goed om dingen te leren van een moedertaalspreker.” Inmiddels is ze overtuigd ook een andere charme van het Nederlands gaan zien: het

werk van Harry Mulisch. “Ik heb *De ontdekking van de hemel* al gelezen,” zegt ze. “En ben nu met *Het stenen bruidschied* bezig.”

JA ZUSTER, NEE ZUSTER

Ontdanks de excursies zien de studenten, in het teruggetrokken conferentieoord aan de rand van Zeist, weinig ‘gewone’ Nederlanders. De meeste conversaties zijn met docenten en met elkaar. Is het niet interessanter, exotischer en leerzamer om wat meer kennis te maken met de Nederlandse samenleving? En zou dat niet wat makkelijker zijn in een stad – of op zijn minst op een plek waarvandaan je’s awards ook nog eens uit kunt gaan met het openbaar vervoer?

“Het zou wel leuk zijn wanneer we wat meer Nederlandse jongeren zouden leren kennen,” zegt een van de Russische studentes. “Het is

hier allemaal wel heel goed geregeld, hoor. Maar wanneer we later met Nederland moeten samenwerken moeten we natuurlijk ook contacten hier hebben.”

“Het zou fijn zijn wanneer we wat meer zelfstandig naar buiten konden,” valt haar vriendin haar bij. “Deze week heien ze ons de film *Ja zuster, nee zuster* zien. Dat was wel heel leerzaam voor het taalgebruik, maar ik wil af en toe ook wel zelf bepalen waar ik heen ga.”

DJ

Niet iedereen denkt er zo over. “Het is hier zo mooi!” zegt een Hongaarse studente stralend, terwijl ze naar het regenachtige park wijst. “Rustig. Je kunt goed studeren, de docent en zijn geweldige!” Wat vindt ze er dan van dat sommige van haar klasgenoten het programma als “af en toe een beetje saai”

karacteriseren? “Ah,” zegt zij. “Het hangt er maar vanaf. Je kunt tijdens sommige zingten teminste ook een beetje uitrusten.”

“Zoals je weet,” zegt Ingrid Degraeve, die de Zeister zomerschool coördineert, “houdt de Taalunie ook een zomercurcus in Gent. Die vindt bijna parallel plaats, maar dan wel in het centrum van een belangrijke, historische stad van de Lage Landen. Natuurlijk zijn aan beide formules voor- en nadelen verbonden. De locale Woudschoten heeft een magisch effect op de concentratie en de verbondenheid die onder de cursisten en het team heersen. In Gent kunnen de docenten dan weer genieten van het dagelijkse contact met een bruisende stad en haar gastvrije bewoners. Je kan het verglijken met de voor- en nadelen van een universiteitscampus in het centrum van de stad en eenje in een prachtige, groene omgeving.”

Bovendien komen volgens Degraeve de cursisten wel degelijk ook in aanraking met gewone moedertaalsprekers. “Al onze partners - van het personeel van het conferentiecentrum over de buschauffeurs tijdens onze excursies tot de dj die we op zaterdagavond laten komen, omvillie van de afgeleggen locatie - krijgen allemaal strakke instructies uitsluitend Nederlands met onze cursisten te spreken. En dat lukt perfect!”

Het lijkt de meeste studenten inderdaad weinig te deren. “Het is hier prachtig!” zegt een Russisch meisje. “Er is alle tijd om te studeren en de docenten zijn geweldige. Wat wil je nog meer? Ik heb zelf nog een week vakantie in Amsterdam aan mijn reisje vastgeplakt. Daar kan ik alles wat ik hier geleerd heb mooi loepassen!”

